

CÍSAŘOVNA ALŽBĚTA.

Román od Viléma Boroše.

Položero toto vycházelo z noční lampy, jež svítila v ložnici, ve vedlejší komnatě.

Srdce Bardovo prudce zabuňilo. Vzpomněl si na svou lásku v Mexiku a zachvěl se, jak bluboce klel. On, bývalý hrdina svobody, stojí tu jako pronásledovaný defraudant s vražedným zámyslem na blízku lůžka bezbranné ženy. Jaký to strašný morální pád! "Pryč! Pryč s vámi, stínové minulosti! Lea Resbartova mne nutí k tomu, co číňmi!"

A rychle se rozhodnuv, vstoupil do ložnice.

Cestou vytáhl z kapsy anglickou dýku a když došel k lůžku, strhl rozčileně záclonu u postele.

Oběť spala sladce, obrácena tvář k zdi.

Dýka v ruce Bardových se zachvěla — na ženu nikdy posud ruky nevztáhl.

Váhal.

Pak zvedl ruku a nad hlavou dámy zaleskla se dýka...

V tom okamžiku se někdo ozval v předním pokoji.

Bard se zachvěl a zděšeně ukryl dýku, jež se mu v ruce leskla.

"Pardon," ozval se opět dřívější hlas, "portýr mně řekl, že mohu vstoupiti."

"To je hlas nesmělý, snad mu budu moci odolati," pomyslí si Bard v duchu a se smělou odvahou vystoupil z alkovy.

V pokoji stál mladý policejní úředník.

Bard se ulekl, když spatřil policejního úředníka, ale přes to neztratil duchapřítomnost.

"Čeho si přejete, pane?" tážal se Bard pevným hlasem, jakoby byl doma.

"Prve jsem našel ve vratech perlový orientální šperk," řekl úředník, "na sponě jeho jest znak římského papeže. Protože vím, že kněžna Lukrecie Tivolská jest zde ubytována, domnívám se, že ho ztratila, když se domů vracela."

"Co to pravý?" bručel si Bard mezi zuby. "Vždyť kněžna bydlí v pokoji číslo 23. Patrně se zmýlil. Ale nevádí. Perlový šperk mohu také potřebovati a policista bude si do smrti vzpomínati na tuto chvíli."

"Ach, ano! Víím o tom! Kněžna mně již o tom říkala," pravil Bard hlasem velkopanským. "Ráno by bylo také dost času na odezdání šperku. Kněžna právě teď usnula, ještě ji vzdudíte."

"S kým mám čest?" tážal se policejní úředník.

"Jsem kněžnin otec! Jméno mé jest kníže Tivoli."

Policejní úředník hluboce se uklonil, Bard pak si odkašlal; i jemu zdálo se tato lež příliš hrubou.

Policejní úředník podal mu beze všeho podezření orientální perlový náhrdelník a Bard byl ke všemu ještě dosti nesydatý, že sáhl do kapsy a nabídl mu pětku.

I v položeru bylo viděti, že nabídnutí odměny úředníka dotklo se velmi nepříjemně.

"Kníže, vidětiš policejní úředníci vracejí nalezené předměty u vědomí své povinnosti. Dobrou noc!" — pravil úředník a uražen odcházela.

"Což teprve, kdybys věděl, že mluvíš s Eskobedem, stíhaným Lea Resbartovou," zabručel Bard za odcházejícím úředníkem.

Šperk schoval v kapse, vytáhl opět dýku a vrátil se k lůžku ve výklenku.

Oběť posud spala, jako dřív. Za celý ten čas, co zde byl policejní úředník, se ani nepohnula.

"Nerad bych začal opět nového..."

se silně nad dámou. Levicí uchopil spící dāmu za hrdlo, pravicí pak vrazil jí ze vší síly dýku do srdce...

Dāma se zachvěla, zaúpěla, a když Bard pustil její hrdlo, vyrazila ze sebe s bolestným chraptěním: "Štěpáne!... Můj muži!... Mé drahé děti!..."

Pak počala chřaptěti a za malou chvíli přestala žít.

Bard ztrnul stanul před lůžkem.

Plný hrůzy pohlížel na krvácející mrtvolu.

"Co to? Co pravila? Můj muži? Mé děti? Vždyť Lea Resbartova jest svobodna! Velký Bože, což jsem si spletl dvě? Jsem opravdu v pokoji kněžny Lukrecie a snad jsem zabil jí!..."

Bard všecek se třesa přistoupil blíže k lůžku, uchopil lampu, stojící na skříni u postele, a posvítil si na zavražděnou.

V žilách mu stýdla krev, lampa div že mu z ruky nevypadla.

Na lůžku ležela zkrvácená, s tvářmi bolestí zkrivenou a bez ducha — kněžna Lukrecie.

Bard vyběhl.

Podíval se na číslo nad dveřmi a s hrůzou zakoktal:

"Třicet dva jsem považoval za osmdvacetku a zabil jsem nevinnou! Bože! Můj Bože, zbav mne rozumu!"

A prchal jako šílenec...

Nazejtří ráno roznesla se po Vídni bleskurychle zpráva, že kněžna Lukrecie byla zavražděna.

Kněžnu znalo z minulých dob celé Rakousko, a o jejím choti pak bylo po celém světě známo, že byl pobočným nešťastného císaře Maxmiliána.

Časopisy znova přinesly zprávu o bitvě u gardského jezera, kde Hajduk porazil generála Garibaldiho.

Popsaly znovu, jak Lukrecie ošetřovala raněné vojny, zmínili se o utrpeních, jež stíhala Lukrecii na cestě do Mexika i v Mexiku a loučily se s ní s upřímnou soustrastí.

Zprávy novinářské však následkem vídeňských slavností nezbudily oblas takový, jaky by jinak po celé zemi byly vznikly.

Každého dne po celý týden po sňatku korunního prince konaly se jiné slavnosti a loyální Vídeňané byli jimi vesměs plnou měrou zaujati.

Vraždou Lukreciinou zabývala se jenom policie, generál baron Hajduk, jenž byl telegraficky do Vídně povolán, Lea Resbartova a komtesa Zuzana Levalova.

Všichni mluvili o vraždě, ale zaraženě potrvalo jen několik hodin.

Nemohlo ani býti jinak v městě prapory vyzdobeném, kvítím okrášleném a v radostech tonoucím.

Zprávu o vraždě přinesla na policii Lea Resbartova.

V úřadovně náhodou byl přítomen také onen důstojník, který v uplynulé noci našel perlový náhrdelník kněžny Lukrecie a Bardovi ho odevzdal.

Lea všecka vzrušena a rozčileně vypravovala podrobnosti o tom, jak byla kněžna ráno na lůžku mrtva nalezena.

Líčila ztrnulou a spící, bolestnou tvář kněžninu, ztrnulé, zkrvácené její tělo, modré pruhy na hrdle kněžnině a broznu, hlubokou ránu, již dýka vrahova na prsou oběti učinila.

"Jsem Mexičanka, neznám vídeňskou policii," pravila kvapně, "ale netroufám si mysliti, že by..."

slatých odměny tomu, kdo ho stihne. Kdyby snad tolik nebylo v této zemi dosti, dám deset tisíc, sto tisíc, ale nerada bych se vrátila do své vlasti, aniž bych viděla, že vrah kněžny Lukrecie, mé milé přítelkyně, jest přistižen."

"Policie již učinila kroky ve všech směrech, aby zamezila pachatelů útek," odpověděl policejní komisař. "Buďte klidna, slečno, na policii nebude záležeti, aby pachatel byl polapen. Nabízenou odměnu zatím s dtkem odmítáme, policie sama vyplše cenu na hlavu vrahovu a to tím spíše, protože i nejvyšší dvůr sleduje pozorně tuto událost. Račte nám říci, neznáte-li tuto dýku, jež byla zkrvácená u lůžka kněžninu nalezena; anglická ocel její jest americkým výrobkem."

"Neznám tu dýku; prosím, račte mně ji ukázati."

Policejní úředník vytáhl ze zaskovky u stolu dýku u lůžka kněžninu nalezenou. Byla na ní přišlá krev kněžninu.

Lea vzala ji do rukou, pozorně si ji prohlížela a potřásajíc hlavou, prohlásila, že ji nezná.

"Více však nebylo nalezeno."

Mladý důstojník přistoupil blíže ke stolu vrchního komisaře a pravil:

"Prosím o dovolení, abych směl několik slov k věci této pronésti."

"Mluvte," řekl vyšší důstojník.

"Já jsem byl v noci před vraždou, myslím tak asi půl hodiny před vraždou, v pokoji kněžnině."

Přítomní udiveně pohlédli na policejního úředníka.

"Co jste tam chtěl?" tážal se vrchní úředník.

"Kněžna ztratila drahocenný perlový náhrdelník; našel jsem ho v průjezdě hotelu a ihned jsem ho nesl nahoru. Perly předal jsem muži, který vyšel z ložnice kněžninu a vydával se za otce zavražděné paní. Nyní však slyším, že kněžna byla sirotkem a že přibýla z Dobrecina do Vídně jen se svou společnicí a se dvěma služkami. Já bych toho muže poznal mezi stotisíci muži."

"Myslete, že to byl vrah?" tážal se policejní komisař.

"Nepochybně to byl on. Vyšlechl jsem již portýra v hotelu a také číšnictvo v kavárně; dozvěděl jsem se, že onen muž, kterého jsem v noci přistihl v přibytku kněžny Lukrecie, přišel asi o půl noci kavárnou do hotelu a za ním že nikdo mimo mne neprošel prah hotelu."

"A vy jste věřil, že mluvíte s knížetem Tivolim? Což se zdá býti vrah ten tak vznešeným?"

"Neměl jsem důvodu k podezření, okolnosti a zdání byly takové, že jsem mu mohl pánym právem věřiti."

"Jak vypadal ten člověk?" přerušila je Lea.

"Měl dlouhé černé vlasy, dlouhé špičaté vousy na bradě, tlustý, masitý nos — podle nosu i v šeru jsem soudil, že jeho vlastník jest milovníkem lihových nápojů. Po stava jeho byla nízká, zavalitá; mohl býti asi padesátiletý a měl na sobě černý sametový kabát."

"Toho znám!" zvolala Lea. "To není nikdo jiný nežli ten, jež já pronásleduji a stíhám a jemuž jsem již s pomocí vídeňské policie na stopě. Vrah ten jest Eskobedo, bývalý mexický generál, nepravým jménem Alfons Bard. Dnes ráno měl přijíti do paláce Levalova. Komtesa Zuzana mně síbila, že mně ihned vzkáže, jakmile Bard překročí prah jejich domu."

"Již jest poledne," pravil vrchní komisař. "Dostala jste tu zprávu, slečno?"

"Od časného rána běhám v této záležitosti, ani nevím, dala-li mne již komtesa Levalova hledati. Radila bych, aby dva spolehliví policejní úředníci šli se mnou do Levalova paláce; přišel-li Bard ke..."

komtesa Zuzaně, zdržela ho dojísta a najdeme ho tam."

"Výborně. Pájdeme," pravil vrchní komisař. "Ale dřív, než odejdeme, račte se, slečno, vyjádřiti také o tom, nemáte-li tušení, proč si Eskobedo vyhlédl právě kněžnu Lukrecii za oběť?"

"Nikoli... To jest..." pravila kvapně a uchopila se za čelo, "možná, že chtěl zavraždit mne; pronásleduji ho na smrt, a Eskobedo ví, že jsem mu na stopě."

Policejní úředník vyslechl velmi pozorně tato slova a po krátkém uvažování odpověděl:

"Byla zavražděna kněžna vaší bezprostřední sousedkou v hotelu?"

"Nikoli. Bydlila přes pět dveří ode mne."

"Jak by se tedy mohl státí zde omyl?"

"Můj pokoj má číslo 28, pokoj kněžny Lukrecie 23. Na chodbě svítí v noci jenom slabý plamen plynový, možná, že vrah považoval trojku za osmičku, dojísta pospíchal a aniž by se přesvědčil, kdo na lůžku spí, zavraždil kněžnu, považuje ji za mne."

"V domnění vašem, slečno, spočívá mnoho pravděpodobného," řekl vrchní komisař. "Jsem skoro nakloněn přijati vaše mínění za východní bod vyšetřování."

Úředník složil spisy na stolu, zkrvácenou dýku vzal k sobě a vstal.

"Steine," řekl policejnímu úředníku, "vy znáte podezřelého, tedy poďte s námi do Levalova paláce."

Policejní ředitel sám, doprovázen úředníkem Steinem a dvěma tajnými úředníky, odebral se s Leou Resbartovou navštívit komtesu Zuzanu Levalovou.

Svítilo.

Zuzana zavolala si komornou a dala se obléci v smuteční černé šaty.

Při smrti Klarissině nemusila si rodina Levalova nový smutek objednávat. Měli zde smutečních obleků!

"Urozená paní již odešla z domu," — hlásila komorná. — "Zahradařník přinesl dva koše čerstvých květin; odnesli je na rakev zesnulé komtesy do kláštera Voršilek. Urozená paní jest velice smutna, bojím se, že se zase roznemůže."

Zuzana neodpověděla.

Zdálko, že ani neslyšela slova komorné.

Noc probdělala celou; byla potupena, s rozpalenými tvářemi vrátila se z hospody, kde hrabě Hajóš s ní tak nešetřně zacházel.

Přehléhala hraběti pomstu a všecku raději skládala v Barda, že hraběte Hajóše v souboji skutečně usmrtí.

Mýšlenka, že nebožka v kapii panen Voršilek ležící tak hrozné obvinění jí vrhá do očí, neopouštěla ji ani na okamžik.

A toto pohanění způsobilo jí jsmom Hajóš.

Od hlavy k patě ve smutek oděná stála u okna a dívala se na ulici, na něž procházeli se již četní cizinci, prohlížejíce si vyzdobené město.

Dívala se na ulici, ale myšlenkami díla v Burgu, viděla pouze onu noční společnost, v níž se hrabě Hajóš tak vesele bavil.

Z myšlenek vyrušil ji hlomoz rychlých kročejů.

Do komnaty vběhl komorník.

"Vyšlo zvláštní vydání novin, urozená komteso," pravil sluha s polekanou tvář, "a v nich stojí, že v noci byla zavražděna v hotelu "Anglický dvůr" kněžna Lukrecie, jež i zde u nás bývala častým hostem."

Zuzana obrátila se jako stroj ke komorníkovi; zdálo se, že v duchu pemeřtá, kdo že jest ta kněžna Lukrecie?

A nezabývala se ani tolik osobou zavražděnou, jako spíše zarážilo jí jméno hotelu.

"Přinesl jste toto zvláštní vydání novin?" tážala se sluhy.

"Ano, prosím, k službám."

A při tom vytáhl z náprsní kapsy číslo časopisu a podal je komtesse.

Zuzana přečetla si kvapně zprávu o vraždě. A čím déle četla, tím více se jí zmocňovala myšlenka, že při této vraždě účastníkem jest Bard.

"To jest strašná událost," — pravila temným hlasem. — "Moje matka znala kněžnu velmi dobře, ji jistě tato zpráva velice sklíčl. Provézete další zprávy pozorně a až bude vrah vypátrán, oznamte mně to."

"Prosím, k službám, urozená komteso," odpověděl sluha a hluboce se ukloniv, odešel.

Zuzana zadívala se do novin a zamyslela.

"Nevím proč, ale jakýsi hlas v nitru mém mně lepece, abych vrah kněžny Lukrecie hledala zde na blízku. A co je mně po tom, nemám sama dosti trápení? K čemu je policie? Kněžnu Lukrecii znám jen povrchně. Možná, že i ona jest obětí pomsty, jako se stane obětí pomsty hrabě Hajóš."

Marně však zapuzovala myšlenky, které se jí stále draly; opět a opět vracela se k Bardovi, až konečně se nemohla opanovati a odebrala se za ním do jeho komnaty.

Bard seděl na divaně. Před sebou měl velkou láhev rumu, v ruce zvláštní noviny a s vyhouleným obličím četl i on zprávu o zavraždění Lukrecie.

Noviny psaly hlasem pobouřeným, co asi vedlo prokletého vraha k zavraždění dámy tak šlechtického srdce.

Bardovi, muži tak otrávenému, vytryskly při čtení těchto řádek slzy z očí.

V černé své duši cítil palčivý bol, znal také Lukrecii z Mexika a věděl velmi dobře, že byla to paní velmi hodná, šlechtná a svatá.

"Teď teprve opravdu cítím, jak hluboko jsem klel!" pravil si sám k sobě. — "Bojím se policie, jsem zbabělým k tomu, abych se sám udal, ačkoli by to ulevilo mému svědomí. — Hoj — pij, Eskobedo, pij!" — řekl rozhořčeně.

"Tento alkohol přece se jen v tobě vznítí a to bude smrt tebe důstojná!... Lea Resbartova dosáhla svého cíle, přivedla mne na smrt, třebaš nebylo to právě na popravišti, vohnala mne v hanebnou a hroznou smrt... Národové rakouští budou usmířeni, ten, jenž přivedl zkázu císaři Maxmiliánovi, zahyne v nemocnici bídnou smrtí a bude ležeti v hrobě na půdě rakouské!"

Bard si nalil.

Naléval si rum do velké sklenice na vodu.

"Murre! Proč ty tady nejíš? Ty bys mně dovedl do rána nalévat a dovedl bys ve mně vnitřnosti zapáliti!"

Bard pil... Nalil si zase... A nalil si třikrát, čtyřikrát, pětikrát... ..

Na dveřích ozvalo se slabé zaklepání.

Zuzana, oděna v hluboký smutek, vešla do pokoje.

"Dobrý den, Barde!" — pravila Zuzana. — "Kde jste byl v noci?"

"Já?" tážal se Bard s silně vrávoraje zvedl se s divanu a tupým pohledem zadíval se na komtesu.

"Proč tolik pijete?"

"Piju, protože po tomto nápoji touží moje svědomí, avšak ne mé hrdlo. Komteso — při těchto slovech se Bard bil do prsou — "tady něco hoří, tady něco ukrutného páli, ale také mne páli mozek. Bard se zbláznil, ale nebojte se, hrabě Hajóš umře! Umře!"

"Co jste učinil, Barde, že jste tak změněn? Na mauzetách vašich vidím dvě krvavé skvrny, jak se sem dostaly?"

Bard sáhl si na manžety.